

จุลสารข่าวส่วนเสริมสร้างวินัย กรมทรัพยากรน้ำ

ฉบับที่ ๓ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๗

จุลสารข่าวส่วนเสริมสร้างวินัย ฉบับนี้ขอแนะนำเสนอความรู้เกี่ยวกับกฎหมายและกรณีตัวอย่างการกระทำผิดวินัย ผู้สนใจสามารถเข้าเยี่ยมชมได้ที่เว็บไซต์ของส่วนเสริมสร้างวินัย กรมทรัพยากรน้ำ

ละทิ้งหน้าที่ราชการ กับ ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ มีความแตกต่างกันอย่างไร ?

ตามพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ได้กำหนดเกี่ยวกับ เรื่องวินัย ต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการไว้หลายกรณี โดยประเด็นเรื่อง “ละทิ้งหน้าที่ราชการ” และ “ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ” ไว้ใน มาตรา ๘๒ (๕) และมาตรา ๘๕ (๒) (๓) ซึ่งอาจมีข้อสงสัยในความหมายของคำดังกล่าวว่ามีความหมายเหมือนกันหรือแตกต่างกันอย่างไร และการกระทำ อย่างไรถึงจะเป็น “ละทิ้งหน้าที่ราชการ” หรือ “ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ” จึงขออธิบายความหมาย และสาระสำคัญของทั้งสองคำ ดังนี้

“ละทิ้งหน้าที่ราชการ” หมายถึง วาง ปล่อย สละ ละเสีย การไม่อยู่ปฏิบัติราชการ - การไม่มาหรือมาแล้วไม่อยู่ปฏิบัติราชการ ได้แก่ การไม่มายังสถานที่ราชการเพื่อปฏิบัติราชการตามหน้าที่ หรือเพื่อให้ผู้บังคับบัญชามอบหมายงาน ให้ปฏิบัติ รวมทั้งการมายังสถานที่ราชการแล้วแต่ไม่อยู่ปฏิบัติงาน ละทิ้งไปยังสถานที่อื่น

“ทอดทิ้งหน้าที่ราชการ” หมายถึง ไม่เอาเป็นธุระ ไม่เอาใจใส่ ตัวอยู่แต่ไม่ทำงาน มาอยู่ในสถานที่ปฏิบัติราชการ แต่ไม่สนใจ ไม่ปฏิบัติงาน ปล่อยงานคั่งค้าง

“อุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ” หมายถึง ต้องอุทิศ หรือ สละเวลาทั้งหมดปฏิบัติราชการตามที่ทางราชการต้องการ รวมทั้ง เวลานอกเหนือจากเวลาปฏิบัติราชการตามปกติ ในกรณีที่ทางราชการมีงานเร่งด่วน ที่จำเป็นจะต้องให้ข้าราชการปฏิบัติงานนอกเวลาราชการด้วย

พระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

มาตรา ๘๒ ข้าราชการพลเรือนสามัญต้องกระทำการอันเป็นข้อปฏิบัติดังต่อไปนี้

(๕) ต้องอุทิศเวลาของตนให้แก่ราชการ จะละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการมิได้

มาตรา ๘๕ การกระทำผิดวินัยในลักษณะดังต่อไปนี้เป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง

(๒) ละทิ้งหรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควรเป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง

(๓) ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่าสิบห้าวัน โดยไม่มีเหตุอันควรหรือโดยมีพฤติการณ์อันแสดงถึงความจงใจไม่ปฏิบัติตามระเบียบของทางราชการ

หลักกฎหมายที่สำคัญ

๑. ละทิ้งหน้าที่ราชการ และทอดทิ้งหน้าที่ราชการ ไม่จำกัดเรื่องเวลามากหรือน้อย

๒. ละทิ้งหน้าที่ราชการ หรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๒) ซึ่งการจะพิจารณาว่าการกระทำใดเป็นการกระทำ “โดยไม่มีเหตุผลอันสมควร เป็นเหตุให้เสียหายแก่ราชการอย่างร้ายแรง” นั้นจะต้องพิจารณาจากข้อเท็จจริงเป็นเรื่องๆ ไป

ว่าพฤติการณ์ละทิ้งหน้าที่ราชการ หรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ นั้น มีสาเหตุอย่างไร และสาเหตุดังกล่าวมีเหตุผล ความจำเป็นมากน้อยเพียงใด และความเสียหายที่เกิดขึ้น เป็นความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือไม่ และเป็นผล โดยตรงมาจากการละทิ้งหน้าที่ราชการ หรือทอดทิ้งหน้าที่ราชการ หรือไม่

๓. ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกินกว่า ๑๕ วัน ตามมาตรา ๘๕ (๓) หมายถึง การละทิ้งหน้าที่ราชการต่อเนื่องกัน โดยไม่มา หรือไม่ได้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ราชการเลย ติดต่อกันเป็นเวลา เกินกว่า ๑๕ วัน (นับรวมวันหยุดราชการด้วย)

กรณีตัวอย่างการกระทำผิดวินัย

ตัวอย่างที่ ๑ ไม่ได้ลงชื่อในสมุดลงเวลาปฏิบัติราชการ ผิดวินัยหรือไม่

นายบุญทึ่ง ข้าราชการ ปฏิบัติหน้าที่ที่งานพัสดุ กลุ่มงานบริหารทั่วไป โรงพยาบาลชุมชนแห่งหนึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำเอกสารจัดซื้อยาและปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้องกับยาทั้งหมด โดยพบว่าในระหว่างเดือนมกราคม ๒๕๖๓ ถึงเดือนเมษายน ๒๕๖๓ นายบุญทึ่งไม่ได้ลงชื่อในสมุดลงเวลาปฏิบัติราชการและไม่มีใบลาตามระเบียบของทางราชการ รวมจำนวน ๓๓ วัน ดังนี้ เดือน มกราคม ๒๕๖๓ วันที่ ๒, ๓, ๑๐, ๑๓, ๒๐, ๒๓, ๒๗, ๒๘, ๒๙, ๓๐ รวมจำนวน ๑๐ วัน เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ วันที่ ๗, ๑๗, ๑๘, ๒๘ รวมจำนวน ๔ วัน เดือนมีนาคม ๒๕๖๓ วันที่ ๒, ๓, ๔, ๑๐, ๑๒, ๑๓, ๒๕, ๒๖, ๒๗, ๓๐, ๓๑ รวมจำนวน ๑๑ วัน และเดือนเมษายน ๒๕๖๓ วันที่ ๑, ๒, ๓, ๑๕, ๑๖, ๒๐, ๒๑, ๒๒ รวมจำนวน ๘ วัน จากกรณีดังกล่าวเพื่อนร่วมงานได้ให้การว่าในวันที่ไม่ได้ลงเวลาทำงานนั้นได้พบเห็นนายบุญทึ่ง มาปฏิบัติงานบ้างและบางวันก็มาปฏิบัติงานสายแต่จากการตรวจสอบข้อเท็จจริงไม่มีหลักฐานใดมาสันนิษฐานคำให้การของเพื่อนร่วมงาน

พฤติการณ์ของ นายบุญทึ่ง เป็นการกระทำผิดวินัยอย่างไม่ร้ายแรง ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการ ตามมาตรา ๘๒ (๕) และมาตรา ๘๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ลงโทษ ตัดเงินเดือน ในอัตราร้อยละ ๔ เป็นเวลาสองเดือน และให้เรียกคืนเงินเดือนจากนายบุญทึ่ง ในวันที่ละทิ้งหน้าที่ราชการตามนัยมาตรา ๑๖ แห่งพระราชกฤษฎีกาการจ่ายเงินเดือน เงินปี บำเหน็จ บำนาญและเงินอื่นในลักษณะเดียวกัน พ.ศ. ๒๕๓๕

ตัวอย่างที่ ๒ ถูกปลด ... เพราะละทิ้งหน้าที่เกิน ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันควร

กรณีข้าราชการหรือเจ้าหน้าที่ละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเกิน ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควรนั้น ถือเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรงตามกฎหมายระเบียบข้าราชการพลเรือน ซึ่งอาจถูกลงโทษ ปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ ทั้งนี้ ในการอ้างเหตุผลว่าไม่อาจมาปฏิบัติราชการได้ จะต้องพยานหลักฐานที่รับฟังได้ การอ้างว่าตนถูกปองร้ายจนไม่สามารถมาทำงานได้โดยมีเพียงบันทึกรับแจ้งความประจักษ์ว่าเป็นหลักฐาน โดยไม่มีพยานหลักฐานอื่นใดนั้นไม่อาจรับฟังได้ อีกทั้งการกลับมาปฏิบัติงานในภายหลังก็ไม่ถือเป็นเหตุให้ลดโทษ โดยลงโทษต่ำกว่าปลดออกจากราชการได้

มูลเหตุของข้อพิพาท สืบเนื่องจาก...นายหนุ่มซึ่งเป็นข้าราชการไม่มาปฏิบัติราชการติดต่อในคราวเดียวกันเกินกว่า ๑๕ วัน โดยอ้างเหตุว่าตนถูกปองร้ายที่บ้านและระหว่างการเดินทางมาทำงาน ทำให้

ไม่อาจมาทำงานได้ และได้ไปแจ้งความไว้ที่สถานีตำรวจแล้ว ซึ่งบางวันตนได้มาทำงานแต่ไม่ได้ลงชื่อในบัญชีลงเวลาเนื่องจากถูกกั้นแกล้งเอาบัญชีไปเก็บไว้หลังจากมีการตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยอย่างร้ายแรง ซึ่งปรากฏข้อเท็จจริงตามรายงานการสอบสวนว่า นายหนุ่มขาดราชการตั้งแต่วันที่ ๒๘ เมษายน ๒๕๕๒ ถึงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒ รวมจำนวน ๒๓ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร ผู้บังคับบัญชาพิจารณาแล้วจึง

มีคำสั่งลงโทษปลดออกจากราชการ ฐานละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกิน ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร ตามมาตรา ๘๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑

นายหนุ่มได้อุทธรณ์คำสั่งลงโทษดังกล่าว และคณะกรรมการพิทักษ์ระบบคุณธรรมมีคำวินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์ เป็นเหตุให้นายหนุ่มนำคดีมาฟ้องศาลปกครอง โดยอ้างว่าตนมิได้ขาดราชการต่อเนื่องเกินกว่า ๑๕ วัน เพราะบางวันได้มาทำงานแต่มิได้ลงเวลา รวมทั้งตนมิได้ขาดราชการไปเลยแต่ได้กลับมาปฏิบัติงานในภายหลัง จึงขอให้ศาลมีคำพิพากษาเพิกถอนคำสั่งปลดออกจากราชการและเพิกถอนคำวินิจฉัยอุทธรณ์ดังกล่าว

คำพิพากษาศาลปกครอง

ปัญหา (๑) ผู้ฟ้องคดีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเกิน ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร หรือไม่ ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีไม่ได้มาลงชื่อปฏิบัติราชการตั้งแต่วันที่ ๒๘ ถึงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๒ และไม่ได้ยื่นใบลาต่อผู้บังคับบัญชา โดยเมื่อพิจารณาวันที่ผู้ฟ้องคดีไม่ได้มาลงชื่อปฏิบัติราชการและไม่ได้ยื่นใบลานั้นต่อเนื่องกันไปทุกวันรวมทั้งวันหยุดราชการที่อยู่ในระหว่างนั้นด้วย ถือว่าผู้ฟ้องคดีขาดราชการในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกิน ๑๕ วัน ตามนัยมาตรา ๘๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ผู้ฟ้องคดีปฏิบัติราชการมานานและได้รับมอบหมายให้ทำหน้าที่รวบรวมวันลาของข้าราชการ จึงย่อมทราบระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการลาหรือการไม่มาปฏิบัติราชการเป็นอย่างดี และย่อมทราบว่าบัญชีการลงเวลาการปฏิบัติราชการถือเป็นหลักฐานสำคัญที่แสดงให้เห็นว่าข้าราชการที่ลงชื่อได้มาปฏิบัติงาน และจากการสอบถามเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานก็ให้การสอดคล้องกันว่า หน่วยงานได้มีแนวปฏิบัติในการลงเวลาปฏิบัติราชการที่บุคลากรต่างทราบและเข้าใจเป็นอย่างดี

ฉะนั้น หากผู้ฟ้องคดีมาปฏิบัติงานจริง ย่อมควรขวนขวายลงเวลาปฏิบัติราชการในบัญชีลงเวลา หรือหากมีการกลั่นแกล้งนำบัญชีไปซ่อน ผู้ฟ้องคดีก็สามารถแจ้งปัญหาต่อผู้บังคับบัญชาที่เหนือขึ้นไปได้ ประกอบกับไม่ปรากฏหลักฐานว่าผู้ฟ้องคดีเจ็บป่วยหรือประสบปัญหาถึงขนาดไม่สามารถเดินทางมาปฏิบัติราชการหรือยื่นใบลาได้ รวมทั้งไม่มีพยานบุคคลหรือพยานหลักฐานใดแสดงว่าผู้ฟ้องคดีถูกบงการร้ายตามที่กล่าวอ้าง คงมีแต่เพียงรายงานประจำวันรับแจ้งความของสถานีตำรวจเป็นหลักฐานเท่านั้น **พฤติการณ์ของผู้ฟ้องคดีจึงเป็นการละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกิน ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง**

ปัญหา (๒) คำสั่งลงโทษปลดผู้ฟ้องคดีออกจากราชการชอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีละทิ้งหน้าที่ราชการติดต่อในคราวเดียวกันเป็นเวลาเกิน ๑๕ วัน โดยไม่มีเหตุอันสมควร อันเป็นความผิดวินัยอย่างร้ายแรง ตามมาตรา ๘๕ (๓) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน พ.ศ. ๒๕๕๑ ซึ่งโทษที่ลงได้ คือ ปลดออกกับไล่ออกจากราชการฐานใดฐานหนึ่งตามมาตรา ๘๗ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน การที่ผู้บังคับบัญชาลงโทษปลดออกจากราชการ อันเป็นโทษขั้นต่ำสุดที่กฎหมายกำหนดไว้สำหรับการกระทำผิดวินัยอย่างร้ายแรงซึ่งเป็นคุณแก่ผู้ฟ้องคดีแล้ว คำสั่งลงโทษดังกล่าวจึงเป็นการใช้ดุลพินิจโดยชอบด้วยกฎหมาย และแม้ผู้ฟ้องคดีจะได้กลับมาปฏิบัติราชการในภายหลัง ก็ไม่อาจนำเอาพฤติการณ์ดังกล่าวมาเป็นเหตุลดหย่อนโทษให้ได้รับโทษน้อยกว่าปลดออกจากราชการได้ (**ผู้สนใจสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ พ. ๕/๒๕๖๒**)

ที่มา : เอกสารอ้างอิง สำนักมาตรฐานวินัย สำนักงาน ก.พ./ เว็บไซต์ศาลปกครอง <https://www.admincourt.go.th/> เมนูวิชาการ เมนูย่อยอุทธรณ์จากคดีปกครอง